

PROZA

Mart Lenardič

Vidich

"Kaj ste torej počeli v nedeljo, sedmega, in ponedeljek, osmega oktobra letos, Macher," me je z nestrpno kretnjo prekinil preiskovalni sodnik, ko je očitno obupal nad mojimi precej zapletenimi pojasnili v zvezi s poklicem, ki naj bi ga opravljal. In na uro je tudi pogledal, kajpada.

"V petek je bila huda kriza," sem začel. "Se pravi, res grozen dan." Zarotniško sem stišal glas. "Metafizična katastrofa, bi lahko rekel."

"Ja?" je sodnik potapkal s prsti po mizi. Lasulje ni imel, to me je malo razočaralo; navaden zoprn možakar s plešo.

"Takole je bilo: srebal sem kavico, lagodno kadil..."

"Lepo prosim, tovariš," je vskočil sodnik, "gospod," se je popravil zadrženo, kot bi mu ta beseda nekako ne šla z mano vkup, "vaš jedilnik nas ne interesira."

"Torej," sem se podviral, "razumeli boste, da res ne morem biti v pravi formi za pričanje. V petek sem končal razpravo, več kot tristo strani. S prijetno sproščenostjo uspešnega ustvarjalca sem gladil šop papirja in se veselil zajetnosti svojega duhovnega otroka. Ravno sem si prižgal novo cigareto..."

"Pustite za vruga te cigarete pri miru," je malce odneslo sodnika, "tu smo, da bi odkrili, kam sta izginila zakonca Vidich, in kot kaže, ste ju vi zadnji videli!"

"No ja," sem rekel, "saj pravim, da sem v zagatnem stanju, ravno to stanje hočem pojasniti, ker je prav mogoče vplivalo na moje presodne zmožnosti." Skoraj sem vprašal, ali lahko enega prižgem, pa se zadnji hip ugriznil za jezik. "V tej razpravi sem na splošno, se pravi svoje zadovoljstvo enkrat za vselej in neizpodbitno dokazal pravilnost solipsističnega nazora. Naslovil sem jo »Dokaz«. No, in potem sem prižgal... ekhm... sem malo polistal po svojem umotvoru, moja punca je rezala paradižnike..."

"Mojbog," se je zadržal sodnik, "mar res ni mogoče priti do te vaše prijateljice, da bi lahko njo zaslišali? Če seveda ni tudi ona..." je vzdihnil.

"Sem že rekel, da je pri Indijancih in da tam nima telefona, še naslova ne. To je tri dni z džipom od najbližjega zaselka, človek," sem mu skušal dopovedati. "Pa ne tratimo časa. V razpravi sem nenadoma odkril napako!"

"Česa ne poveste," je zamrmral sodnik.

"Na sedmi strani izvajanj dokaza! Prav nenavadna napaka v sklepanju, česa takega v literaturi nisem izsledil. Jasno, da me je vrglo na... zadnjo plat. Na prvi pogled se zdi vse v redu, tudi na drugega. Ampak nič ne pomaga, dokaz je v temelju zanič. Lahko na hitro preberem," sem že vlačil papirje iz aktovke.

"Ni potrebno, ni potrebno," je pohitel sodnik.

"Zelo zagatna miselna napaka, toda nedvoumna. Pravkar pripravljam analize. Imenoval sem jo *Macherjev iztirjeni silogizem*, med prijatelji tudi *Macherjev šantavi silogizem*. Sicer pa, tu je kopija za vas, samo prvih sedem strani seveda, tako, za dokazno gradivo," sem mu pomolil liste, "Macherjev silogizem je podčrtan z rumeno..."

"Ni potrebno, se ne sprejme," je rekel možakar in odmahnil z roko.

"Samo pojasnujem, da petek zame pač ni bil navaden dan, to naj se upošteva in gre v zapisnik," sem požugal stenografinjo, požugal pa ji je tudi sodnik in njen strojček se ni zganil. "Nadaljeval se je tudi prav bedno. Ampak tu moram za hip kljub vsemu nazaj k hrani."

Sodnik je skomignil in se zablazil skozi okno.

"Vidich me je poklical, češ, gremo v kino. Nisem imel kaj pomišljati, razvedrila sem bil še kako potreben, poleg tega pa je bil film znamenit in Vidich se je ponudil, da bo priskrbel karte. Pol ure je stal v vrsti!"

"Kdaj je torej po vašem Vidich kupil vstopnice," se je podvzval razsodnik v upanju, da bo prišel do kakega uporabnega podatka.

Podal sem grobo oceno, kolikor pač zmore človek, ki se mu je pred kratkim pomolil nazor, in dodal še naslov filma, naslov kina in ime glavnega igralca, vse po sporazumu.

"Naslednja nesreča so bili škampi."

"Škampi?" je sodnik slabo prikril slabo voljo.

"Škampi. To je važno, ne samo, ker so mi dodatno uničili razpoloženje, utegnili bi morda celo vplivati na Vidichevo razsodnost. Moja punca se je skratka vrnila z obiska pri svojih starših" (tu sem navedel njihov naslov in osebne podatke, ki pa jih stenografinja ni zabeležila) "in ti so ta dan jedli škampe. Škampi so bili precej sveži, ampak saj veste, kako je s temi občutljivimi živalcami." Govorjenje mi je že presedalo, zato sem sklenil biti jasen in kratek. "Hitro dobijo vonj. Naneslo pa je, da simpatični družinici ni uspelo snesti vseh rakcev, preveč so jih bili kupili. No, in preostanek so – via moja punca – poslali meni. Lepo začinjene, s precej česna in podobnega, samo še za v ponev, pa na olivnem olju deset minut..."

"Tovariš, vendar!" mi je požugal sodnik, da sem še bolj pohitel.

"Škampi so do trenutka, ko so se znašli v moji ponvi, že začeli nekoliko, oprostite izrazu, zaudarjati. Ni mi ostalo drugega, kot da sem dodal še nekaj ostrih začimb in jih dodobra pocvrl in podušil. In, verjemite, bili so slastni!" Nazorno sem se potrepljal po trebuščku. "Kamen katastrofe pa se je že nezadržno valil po pobočju. Moja kuhinja in sploh vse stanovanje sta bila do obisti zasičena s krepkim vonjem nekoliko usmrajenih in izdatno začinjenih škampov. To je smrad, ki se zažre v sleherno poro. Še dva dni po pojedini so mi smrdeli prsti, s katerimi sem luščil meso teh slasnih živalic iz

oklepov!"

"Gospod Macher, mar se skušate norčevati iz sodišča, ali kaj? Je z vami kaj narobe?" Sodnik je bil že precej rdeč v lička.

"Bi bilo tudi z vami narobe," sem dvignil glas, "če bi dve uri sedeli v pretirano zakurjeni dvorani, v nepopisni gneči, od vas pa bi se s polnim zagonom širil smrad po gnilih ribah! Stvar je bila namreč takšna, da se je priprava jedače zavlekla, mudilo se je v kino, pa se nikakor nisem utegnil preobleči, kaj šele solidno umiti. Oblačila, v katerih sem kuhal in jedel, so bila vsa prekajena in prepojena, v kuhinji sploh nimam nape, do tega dne se nisem zavedal nujne potrebnosti te prekornostne aparature, še najhujši je bil pulover, ravno tale, ki ga imam na sebi, ampak medtem sem ga opral, obžalujem, če sem s tem uničil dokazni material, in v kinu sem se začel od vročine, pa tudi od zadrege, kar precej potiti, to je nedvomno še povečalo intenziteto izparevanja vonjav. »Od kod ta smrad po gnilih ribah,« sem razločno slišal reči žensko dve vrsti pred seboj in jasno, da po tem nikakor nisem več mogel gojiti upov, da stvar ni resna in da je posredi le moja sicer značilna preganjavica. Lahko si mislite, da od filma nisem imel nič. Domnevam, da tudi moja okolica ne. Je bil kmalu zatem prispevek med pismi bralcev, češ..."

"Bi se morda lahko v mislih sedaj preselili h koncu filmske predstave," je skoraj pomoledoval sodnik, "se pravi k dogajanju po koncu?"

"I, kaj bi, brž ko so gledalci jeli zapuščati sedišča, sem se do vratu zavlil v vetrovko, prav v tole tukaj, čeprav mi je bilo še vedno vroče, prižgal... ekhm, in se z žensko pod roko oziroma vsaj z njeno dlanjo v roki, kolikor je gneča pač dopuščala, pomikal proti izhodu. Lahko si mislite, da sem se kradoma oziral po okoliški publiki ter lovil sovražne, prezirljive, osuple in gnusa polne poglede, ampak hkrati sem se skušal prepričati, da je že to, da dvorane nisem zapustil med predstavo oziroma iz nje pobegnil, nekakšna zmaga moje volje in dobrodošel trening krepitve samozavesti..."

"Dajmo, dajmo," je rekel sodnik.

"Čeprav je po drugi strani potrebno precej odločnosti, da se človek z vonjem gnile ribe sredi filma sploh odloči lotiti se v temi prebijanja s sredine prenabite dvorane..."

"Kaj se je zgodilo pred dvorano, prosim, vaše težave z ribami je sodišče vzelo na znanje in pustimo zdaj to," me je mož priganjal.

"Nu, gospa Vidicheva je, ko smo se končno našli, postregla z nekaj malomarnimi ocenami filma, bolj tako, iz vljudnosti," sem se nasmehnil, "pa tudi zato, da bi nekolikanj oponirala nekaterim mojim ocenam, podanim že pred ogledom predstave, ki sem jih mimogrede povzel po kritikah najbolj uveljavljenih avtorjev." Navedel sem imena avtorjev, naslovov nisem vedel. "In gospod Vidich je predlagal lokal, v katerem naj bi proslavili ogled umetnine in naše druženje nasploh, se pravi pred spanjem zvrnili še kupico." Od pretiranega govorjenja sem dobil zaripel, hreščeč glas. Natanko sem navedel ime in naslov lokala. "Kot vam je bržčas znano, se restavracija sploh ne nahaja daleč od dotičnega kinematografa, terja pa vožnjo skoz sam center. Sicer pa je moja spremljevalka lokacijo poznala in jadno sva se vkrcala v nedaleč stran parkiran avto. Jaz namreč," sem dodal glasu nekaj zapeljivosti, "iz razlogov, ki sem jih spoštovanemu

sodišču sicer nerad pripravljen navesti, sploh ne vozim in ne nameravam voziti tozadevnih strojkov."

"Nima zveze s predmetom razprave," je odmahnil sodnik in pošepetal neki gospodični, domnevno tajnici Mancij, naj telefonira njegovi ženi in ji sporoči to in ono. Ne vem kaj, nisem vlekel na ušesa. Manca je izginila v bližnji kabinet in sporočila sodnikovi ženi to in ono.

"Skratka, gospoda, tu smo se zbrali, da bi razkrinkali skrivnost izginotja tandema Vidich," sem povzdignil glas, da bi ponovno usmeril pozornost tja proti bistvu, "torej mi ne preostane drugega kot priznanje, da sva s spremljevalko na poti skozi center, ki ga ona ne pozna dovolj natanko, jaz pa iz razumljivih razlogov ne ločim enosmernih od dvosmernih ulic, sem pač pešec, kot rečeno, nekajkrat pristala v slepih ulicah in slednjič, vse v prid točnosti, storila prekršek prečkanja dvojne neprekinjene črte." Ob priznanju mi je odleglo. "Vsakršno odgovornost za to seveda jemljem na svoja pleča," sem dodal in iz aktovke potegnil zemljevid mesta ter skušal pristopiti k sodniku. "Nekako na tem križišču sva predpisom navkljub zavila levo..."

"Stopite vendar na svoje mesto," je vzkipek možakar, paznik pa me je vlekel za ramo, "tu nismo radi prometnih prekrškov. Kdaj ste torej prispeli pred lokal?"

"No ja, deset, petnajst minut je trajalo, in nekako tedaj bi morala prispeti tudi zakonca Vidich," sem se pomiril, "glede na domnevno oddaljenost njunega avtomobila od kina in tudi od restavracije, kar je oboje precej natančno ustrezalo oddaljenosti najinega, se pravi moje spremljevalke avtomobila od kina in od restavracije." Trudil sem se biti nazoren. "Čakala sva vsekakor pretirane pol ure, lokal je bil pa sploh zaprt. Sama v gluhi noči, če ne štejemo posameznih neprijetnih razgrajevcev. Vendar pokojna Vidicheva nista nikoli prispela."

"Kaj je zdaj to," se je zdramil sodnik, "kakšna pokojna hudičeva vendar?!"

"No ja, ne se razburjat," sem ga z obema rokama miril, "hotel sem reči, da bi Vidich medtem ženo že zlahka ustrelil, se vrnil domov, se stuširal in legel k zasluženemu počitku, jaz pa..."

"Po vrsti, po vrsti," se je trudil uslužbenec. "Tisto noč se vam Vidich ni javil, da bi pojasnil odsotnost, drži?"

"Ni, pri Zevsu."

"In tudi naslednjega dne ne in sploh nikoli in tudi njegova žena ne, je tako?" je bil sistematičen.

"Nak," sem dahnil zadovoljen, da smo končno prispeli tja, kjer so muhe, se pravi k srži.

"Kaj naj bi torej pomenilo vaše trobezljanje o streljanju in sploh pobijanju," ga je zaneslo, "se pravi vaše nenavadne izjave?"

"Saj sploh ne trdim, da jo je ustrelil," sem rekel pomirjevalno, "tudi ne trdim, da se je potem odpeljal domov, se stuširal, morda spil kozarec dobrega vina in legel v posteljo." Še bolj sem znižal in upočasnil glas, da bi bil bolj jasen. Mož je bil precej preveč vzkipljiv. "Samo pomagati hočem. In ker sem Vidicha dobro poznal, dopuščam tudi možnost, da je po storjenem dejanju, občutljiv, kot je bil, v spoznanju, kaj da je

storil, usmeril grenko orožje proti svojim sencem, morda srcu, in sta tako obe trupli končali v mrzlih valovih reke. Ostaja pa seveda še varianta, po kateri jo je jadreno ucvrl čez mejo in ga ne boste zlepa dobili."

"Človek božji," je rekel sodnik, "vi človek božji, ampak zakaj na svetu ste tako prepričani, da je Vidich ustrelil ženo? Ste mar kak poseben ljubitelj streljanja ljudi, ali kaj?" Videti je bil utrujen, želel sem predlagati čikpavzo in kavico, pa sem slutil, da se ne splača.

"Ničesar ne trdim, ničesar ne trdim," sem pohitel, "ampak prepričan sem, da veste, da je moj prijatelj imel pištolo. In tudi dovoljenje zanjo, kakopak. Vi fantje take stvari najprej preverite. Predvsem pa ne verjamem, da bi jo zadavil. Vem, da je bolj romantično, ampak veste, Vidich je imel neko hibo in..."

"Me prav zanima, kdo ima hibo," je rekel sodnik, "no, kakšno hibo torej mislite?"

"Samo ne se razburjati," sem bil materinski, "hočeš nočeš nam je poseči nekaj let nazaj. Kakih petnajst, približno."

"Pa posezimo," je zamrmral sodnik, Manca pa mu je prinesla kavico. Samo njemu. Kljub temu se nisem odrekel sodelovanju z zakonom. K sreči ni kadil.

"V tistih davnih časih je nanoslo, da se je Vidich odpravil... ekhm... mkhm... na... kamor pač, kot se včasih reče, tudi suvereni hodijo brez uporabe vozil..."

"Veste kaj," se je sodniku skoraj polila kavica (ko bi se mu vsaj, op. prip.), "mislite na sekret, srat, ali kaj je zdaj to?" Pogledal me je kot idiota, kar mu še danes zamerim.

"No ja, pa srat," se nisem dal zmeti. "In pri tem je, saj razumete, gotovo ni edini s takimi razvadami, s seboj v prid kratkočasju vzel časopis, tukajšnji osrednji dnevnik. To je časopis nerodnega formata, saj ga poznate?"

Možak je samo pokimal.

"Torej vam je najbrž znano, kako nerodno je listati po tem časniku, ko človek sedi na... ekhm... in skuša obdržati kontrolo nad tistimi obširnimi polami," sem nazorno zakrtilil z vsemi štirimi udi.

"In to se meni dogaja," je sodnik zamrmral tako tiho, da smo ga slišali samo jaz, Manca in stenografinja, ki pa ni nič zapisala.

"Verjetno ste že uganili, ali pa tudi ne: ko se je Vidich takole boril s časopisom, je nenadoma reklo *šljack!* in nesrečniku se je izpahnila roka v levem ramenu. Zelo ga je bolelo in šele na urgenci jim jo je uspelo naravnati." Mozaik se je počasi zlagal v pregledno celoto. "In od takrat, vaše visočanstvo, hočem reči blagorodje, se je Vidichu ta poškodba ponavljala, se razvijala in postajala vse bolj moteča. Tudi na delovnem mestu je oproščen vsakršnega dviganja težkih predmetov. Samo migne in - ck! - roka zleti iz ležišča."

"Zanimivo," je menil sodnik. "Upam, da vam je jasno, da sedaj od vas pričakujem eno prekleto dobro pojasnilo, čemu je bila potrebna vsa ta štorija s časopisom, sra... ekhm... in tako dalje!"

"Ko bi bili malo bolj sproščeni, bi vam bilo že vse jasno," sem ga tolažil. "Morda sicer ni nemogoče, o tem veste več od mene, ampak težko si predstavljam, da bi človek, ki je tako rekoč brez ene roke, nekje na meglenem rečnem obrežju planil na

žensko in jo zadavil. Bi prej ona njega."

"Torej jo je ustrelil, pravite," si je sodnik pomel pordele oči.

"Nič ne pravim," sem pohitel, "ampak zadavil je najbrž ni."

"Kako se pa vi, tovariš, kaj razumete s strelnim orožjem, ko smo že pri tem?" je zašel v zmotne vode. "Vas je tisto noč, pa naslednjega dne, sploh kdo videl, če zanemarimo vašo spremljevalko, ki je že tako na tej celini nekako ni moč najti?"

"Ma kaki," sem se namrtnil, "svoj živ dan nisem imel pokalice v rokah, kaj šele da bi jo znal aktivirati. Pri materinem grobu!"

"Po naših podatkih je vaša mati še živa, Macher! Ampak pustimo to za zdaj; precej jezni ste bili in užaljeni, ko sta vas Vidicheva pustila zastoj čakati sredi noči pred zaprtim lokalom? Zelo jezni?"

To me je precej pogrelo. Vsega mi je bilo dovolj in prižgal sem cigareto. Končno. Posesal sem kakih osem litrov dima.

"Oprostite," je sodnik nemudoma nič kaj opravičujoče zarjul, "v tem prostoru se pa res ne kadi!"

"Me mislite obtožiti zaradi kajenja?" sem citiral in strastno kadil naprej, "tako užaljen pa spet nisem bil, da bi nesrečnika postrelil in pometal v reko. Kvečjemu bi jima prisolil dve, tri okrog ušes."

"Dobro, dobro," se je miril sodnik in videti je bilo, da bi se tudi njemu prileglo malo tobaka, četudi mu je kavice že zmanjkalo, "ampak zakaj, za vra... ekhm... zakaj naj bi po vašem Vidich... postal nasilen napram svoji ženi? Zakaj vendar?"

"Ni mu pustila kaditi," sem bil kratek.

"Kaditi?" je vprašal ugrabljive, ali gre pri tem morda za čisto osebni očitke na njegov rovaš.

"Jasno," sem otreseš na tla, "to je bilo žalostno gledati. Veste, Vidich je bil res navdušen kadilec, prava paša za oko." Sodnik se je namrtnil. "Dolga leta sem ga poznal in ni bilo trenutka, da bi ga videl brez slastne smotke med porjavlimi čekani." Spomin me je prevzel, da sem z napol pokajenim čikom nemudoma prižgal novega. "In potem se je poročil in nič se ni spremenilo. Dokler se z ženo nista preselila v novo stanovanje. Tedaj se je začelo dogajati marsikaj, ampak ostanimo pri kajenju..."

"Moja stvar je odločati, kje da ostanimo," je rekel nadležnež, "kaj se je poleg kajenja po poroki še spremenilo?"

"Lasje, na primer."

"Pojasnite, in to takoj."

"No ja, nič posebnega. Ko je gospa Vidich, ki tedaj pač še ni bila gospa Vidich, zapeljevala gospoda Vidicha, ki je to že bil, no, bom rekel raje, ko se je z njim sestajala in je v njiju spontano zorela odločitev kronati to sestajanje tudi pred uradnikom in skratka osnovati trdno skupnost, tedaj je ta gospa nosila prav opazno pričesko" (s prsti obeh rok sem skušal ponazoriti pričesko), "predvsem pa si je lasovje barvala, saj poznate, na platinasto; to se je lesketalo!" (S prsti sem skušal ponazoriti lesketanje.) "Saj veste, kako na nas, dedce, učinkujejo platinasti lasi," sem mu nazorno pomežiknil.

"Vi nič ne veste, kaj jaz vem," se je razburil sodnik. "In potem?"

"Potem, kmalu po poroki, je gospa odvrгла lesk in blišč in se pojavila v svetu kot polita kura, z nekakšnimi rjavimi kodrci. Prava gospodinja, vam rečem. Mimoidoči samci se niso več ozirali za njo. Samo še firtoh ji je manjkal."

"Smo zdaj s temi lasmi opravili?" se je pozanimal sodnik, "če smo, se vrnite k... no, kamorkoli, kjer ste pač izvolili biti."

"Cigarete, cigarete," sem ga spomnil. "Tudi v njunem novem stanovanju smo kadili cigarete. Nekaj časa. Težave so se začele nekako prav v času, ko so izginili platinasti lasi." Malo sem postal in skončal svojo cigareto. Ugasnil sem jo ob podplat in uvidno podal sodnemu slugi, ki jo je z gnusom odnesel v košek za smeti. "Vse pogosteje sta se zakonca jela hvaliti, kako lušno da je, če ni preveč zakajeno. Malo smo puhali, tudi gospa tu in tam, ampak dano mi je bilo vedeti, da se to dogaja samo še na ljubo meni, obiskovalcu. Da sicer ne kadita v stanovanju."

Sodnik je bil živčen in zanalašč mu nisem ponudil. Sem pa sebi prižgal.

"Potem je šlo kot hrast, ki vihar na tla ga zimski trešne. Kajenje *raus*, ob mojih vse redkejših obiskih me je Vidich vozil na balkon, kjer sva v zimskem mrazu kot dva osnovna šolarja v prgiščih stiskala kadeče paličice in se drgetajoč pogovarjala to in ono. Ni pomembno, kaj."

"Res ni pomembno, domnevam," se je strinjal sodnik.

"Kaj je nastalo iz tega človeka," sem zastokal, "iz tega moža! Na vse sem bil še pripravljen, anmpak lepega dne, na balkonu, na mrazu, mi je začel na vsem lepem dopovedovati, kako da je tudi njemu všeč, da stanovanje ni več zakajeno! Kako da ljubi ta novi režim, kako da kipi od zdravja in je sploh srečen!" Tokrat sem s pestjo prav odločno udaril po mizi. "In še mislil je, da mu bom verjel, nesrečnik! Ma nisem jaz iz takega testa. Veste, je tudi Vidich kdaj pa kdaj k meni na obisk prišel. Bolj poredko sicer, kadar je pač smel."

"A nej vse to pišem?" se je stenografinja obrnila k sodniku, ki pa je samo zmignil z rameni.

"V mojem stanovanju je uspelo Vidichu v pol ure ustvariti dim, da nisem videl konice nosu. Po dve cigareti hkrati je vlekel, bi rekel, če bi ne bil tako resnicoljuben. Ampak učinek je pa bil tak. Kadil je, kot bi imel že jutri umreti." Da bi ponazoril vse skupaj, sem prižgal novega. "In isto je bilo pri njem doma, kadar je bil sam. Se pravi, vsaj tri dni skupaj sam, gospa je imela večkrat službene poti. Ves zgrbljen je sedel v peklenskem dimu, iz ušes se mu je kadilo in smodilo, na mizi deset zvrhanih pepelnikov. In to naj bi bil človek, ki mu je všeč v stanovanju imeti svež zrak! Nič mu nisem rekel, bila sva prijatelja, ampak nujno so mu morali enkrat popustiti živci. Madona!"

Sodnik je spet enkrat pogledal na uro. Lasulja bi mu postrani in pomečkana visela na čelo, če bi jo imel. "In tole vaše *izlaganje* naj bi po vaše razkrilo motiv za umor, če sem kaj razumel?"

"Hipoteze, hipoteze," sem odmahnil, "samo pomagal bi rad. Saj ne trdim, da jo je ubil, sploh ne, ampak pomislil je pa gotovo kdaj, vi ne bi? Tako rad je kadil..."

"Ne, jaz ne bi, če vas ravno zanima." Takoj mu je bilo žal za te besede. "Tu imamo torej kajenje cigaret, nekakšne gnile škampe, spodletel zmenek pred zaprto gostilno pa vaše doživete opise meglenih rečnih obal, streljanja in trupel v valovih... Pa ste

prepričani, da vi ne bi? Kaj naj z vami? Manca, a daste bit tolik prjazni..."

Prekinil ga je policaj, ki je razoglav planil v sobano in zasopihan dihnil proti sodniku:

"Našli, našli smo ju, doli, pri reki..."

"Kurja mast," sem bevsknil, "prekleti gobec," spet me je gobezdalo v drek pahnilo, sem klet, "NISEM JU JAZ, NISEM JU JAZ!!!!" Sem že videl lisice na zapestjih, pa električne stole, pa plinske celice. "Saj imam pištolo, priznam," sem se cmeril, "lugerja, doma, v straniščnem kotličku, ampak je igrača, plastičen," sem pripričeval, "za nobeno rabo. Nisem ju jaz!!!"

Policaj, ki je nekaj prišepetaval sodniku, me je samo začudeno pogledal in skomignil. Negotovo sem dvignil roke, da bi me že enkrat vklenili. "Ko bi ju vsaj," sem zamrmral.

Tedaj sta vstopila zakonca Vidich. Dva policaja sta ju podpirala, saj sta se precej majala.

"Živce sem izgubil," je zagrgral Vidich, raztrgan in blaten, manjkalo mu je nekaj šopov že sicer redkih las. Lica so mu bila spraskana do krvi. "Ni mi pustila kadi!"

"Že dolgo je telo med nama," je rekla zakonca Vidich. Ostanke najlonk so se klavrno vlekli za njo, pod levim očesom je imela veliko vijoličasto podplutbo, nekaj manjših po vratu, z las so ji curljali voda, alge in priložnostna svinjarija. "Tudi sama sem bila na koncu z živci." Nazorno je pomigala z živci. "In potem tisti smrad po gnilih ribah!"

"Prekleti smrad po gnilih škampih!" je zatulil Vidich in mi skušal zagroziti z izpahnjeno roko, ki pa je samo žalostno pocingljala, "to je bila kaplja čez rob!"

"Obžalujeva vse težave, ki sva jih povzročila," se je opravičevala zakonca Vidich, "ampak, razumete, med nama je počilo, tam ob rečnem bregu, potrebovala sva nekaj časa, da sva stvari spravila v red."

"Res je počilo," se je pohvalil Vidich in sam od sebe policaju predal pištolo. Opazil sem krvavo in osmojeno razo povrh lobanje njegove žene. "Res je počilo," sem potrdil bolj sam zase.

"Ampak sedaj bova poskusila znova," se je že po stari navadi hvalisal in ščeperil Vidich. "Za začetek bom smel pokaditi po deset cigaret na dan!"

"Seveda boš smel, dragi," mu je lezla v objem zakonca. Sodnik ju je dobrodušno gledal.

"In nikoli več ne bova šla v kino z..." je Vidich nekaj šepetal.

"Konstatiram," sem dvignil glas in prekinil idilo, "konstatiram, da me tu ne potrebujete več." Prižgal sem cigareto. "Domnevam torej, da smem zapustiti prostore?" Vsi so se delali, da me ni. Potem se je sodnik le zmenil zame; ne da bi me pogledal, mi je š podoficirsko kretnjo na hitro pomignil, naj se poberem. Manca je odbrzela kuhat kavice. Vsi so se pomenkovali. "Tisti moj dokaz," sem rekel, čeprav me nihče ni poslušal, "ta hip mi je šinilo na pamet, da sem ga morda kljub vsemu prehitro odpisal. Da se ga še da rešit. Morda, pravim. Nekaj sem spregledal, mogoče." Medtem ko sem pospravljaj aktovko, sem že na hitro zabeležil nekatere podrobnosti v zvezi z *Macherjevim silogizmom*. Ne da bi se poslovil, sem odbrzel domov.